

ærede sidste Taler om at lægge Mærke til, at selv om man vil kalde de omtalte Husleiegodtgjørelser for et Tillæg, saa ere de ialfald et gammelt Tillæg, som Professorerne altid have havt.

Naar den ærede Minister ikke vilde erkjende, at Spørgsmaalet om Examenkommissioner er et Principspørgsmaal i Ordets egentlige Forstand, da kan jeg ikke være ganske enig med ham deri. Jeg tror nemlig, at det virkelig maa siges at være et Principspørgsmaal, om det er rigtigt eller ikke rigtigt, at den afsluttende Prøve paa Universitetsvirksomheden udføres af de samme Mænd, som have givet Universitetsundervisningen. At vi Alle ere enige om at ønske Prøven retfærdig og billig og ligelig, kan der naturligvis ikke være nogen Tvivl om. Men jeg tror, at det ikke mindre maa siges at være et Principspørgsmaal, om Prøven skal foretages af de samme Mænd, der have meddelt Undervisningen, eller af andre Mænd. Naar den ærede Minister endvidere mente, at personlig oplevede Erfaringer og Sindstemninger indvirkede paa Opfattelsen af denne Sag, da er det naturligvis aldeles umuligt i saa Henseende at svare for enhver Enkelt. Men jeg kan idetmindste sige mig selv fri for at støtte min Anskuelse af Sagen paa personlige Erfaringer, da jeg aldrig har underkastet mig nogen Embedseramen. Jeg har imidlertid i en lang Række af Aar, haade medens jeg var ved Universitetet, og efterat jeg har forladt det, været overtydet om, at det vilde være rigtigt, at Examenprøvelsen blev overdraget til Andre end dem, der holdt Forelæsningerne. Jeg tror iøvrigt heller ikke, at den Erfaring, der derom kan hentes fra de Studerendes Kreds, er den mindst betyvende. — Naar den ærede Minister fremdeles mente, at man maatte tage mindre Hensyn til Erfaringen fra Hertugdømmerne, fordi deres videnskabelige Forbindelse med Tydskland var større end deres Forbindelse med os, da kan jeg ikke indse, hvad det vedkommer det foreliggende Spørgsmaal. Hvad den ærede Minister i saa Henseende bemærkede, var ganske vist rigtigt, men Grunden til, at Hertugdømmerne kunde staa i saa nær en videnskabelig Forbindelse med Tydsk-

land — hvad der i andre Henseender, navnlig i politisk Henseende, var skadeligt — var netop, at der hos dem fandtes Examenkommissioner. Havde der ikke været saadanne i Hertugdømmerne, da er jeg overbevist om, at Kiøls Universitet og de ved det Studerende ikke kunde have pleiet den nære Forbindelse med Tydskland, som de gjorde, og som i videnskabelig Henseende visstelig var til Gavn for det nævnte Universitet. — Jeg kan dernæst gjerne indrømme den ærede Minister, at Rigsdagens tidligere Billigelse af Ideen om Examenkommissioner har mindre at betyde, forsaavidt som man ikke nogenstunde før denne Gang er gaaet ind paa en næiere Prøvelse af samme. Men det har jo for en stor Del været begrundet i, at Forslaget derom fra Begyndelsen af fremkom fra Regjeringens egen Side, saa at der, naar Stemningen iøvrigt i det Hele var derfor, ingen Anledning var til her at gaa ind paa en nærmere Diskussion derom. I dette Thing har man derhos i saa Henseende ganske vist været mindre heldig stillet, idet Forslaget om en Examenkommissions Indretning fremkom paa Finantslovsforslaget, som der kun er kort Tid til at behandle her i Thinget, og hvori Landstinget kun kan foretage de allernødvendigste Forandringer, eller saadanne Forandringer, som Regjeringen selv forlanger foretagne. Deraf, at den tidligere givne Bevilling til en Examenkommission ikke er bleven brugt, kan man imidlertid ikke drage den Slutning, at Tanken derom ikke var vel overvejet, da den fremkom. Den ærede Minister veed jo, at den Mand, der først fremkom med den, holder ligesaa fast ved den idag som dengang. At Bevillingen ikke er bleven brugt, har sin Grund i mange forskellige Forhold, haade personlige og andre. I de alvorlige Aar 1864—66 med deres Krig, Landafstaaelse og Forfatningskampe var der ikke Tid til at dvæle ved en Sag som denne, og det var altsaa ganske naturligt, at man ikke dengang gjorde Noget ved den. At der ikke senere er sket Noget med Hensyn til samme, har jo vistnok for en stor Del sin Grund ogsaa deri, at de Ministre, der have været stemte for Examenkommissioner — og det vil den ærede nuværende Minister ikke negte,